

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

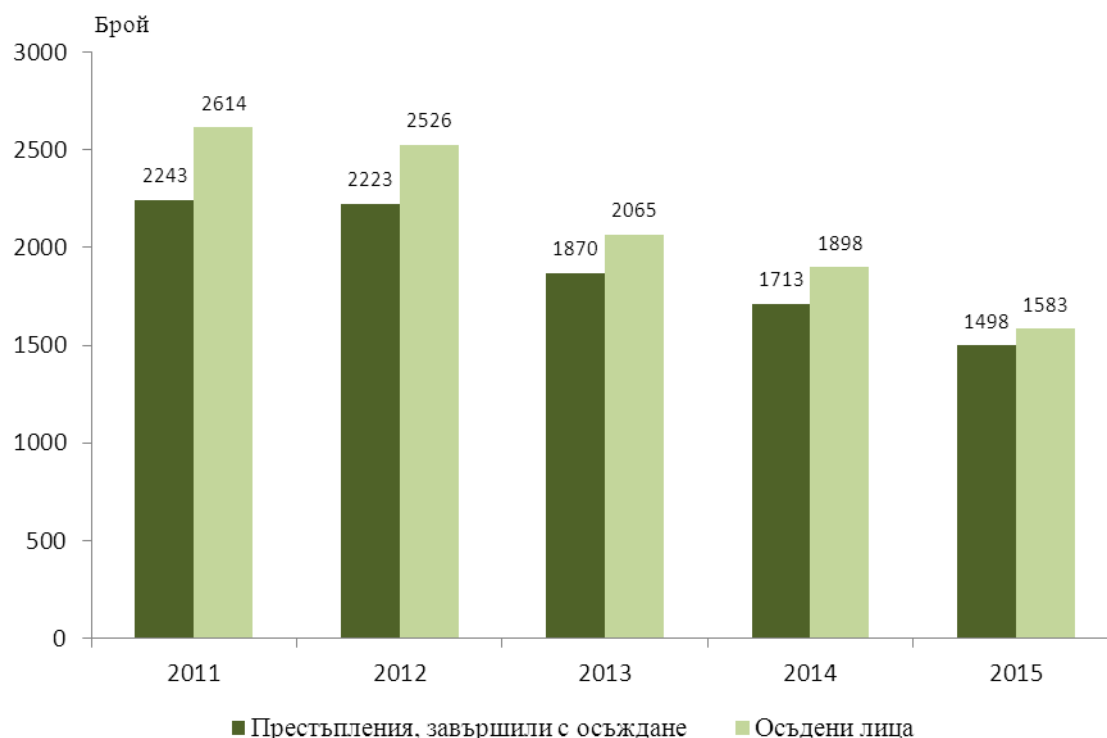
През 2015 г. в област Стара Загора са приключили делата за 1 806 извършени **престъпления**. Делата за 887 от тях са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 611 - с условно осъждане, за 15 - с оправдаване, за 1 с прекратяване, и за 292 - с освобождаване от наказание.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 1 498 извършени престъпления, което е с 12.6% по-малко в сравнение с 2014 година.

През 2015 г. **обвиняеми** са били 1 901 лица, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 932 лица, или 49.0% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 651 (34.3%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 303 (15.9%) лица;
- оправдани са 14 обвиняеми лица (0.7%);
- на 1 лице делото е прекратено (0.1%).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Стара Загора през периода 2011 - 2015 година

Броят на осъдените лица с влезли в сила присъди през 2015 г. е 1 583, като в сравнение с 2014 г. намалява с 16.6%.

Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 95, или 6% от всички осъдени.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2015 г. най-голям е броят и съответно относителният дял на **общоопасните престъпления** - 582, или 38.9% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 560, или 35.4% от общия брой на осъдените лица. В сравнение с предходната година през 2015 г. се наблюдава намаление както на броя на престъпленията, така и на осъдените лица за извършени общоопасни престъпления - съответно с 6.3 и 9.2%.

- В структурата на общоопасните престъпления най-голям е броят на *престъпленията по транспорта и съобщенията* - 455, или 78.2% от общия брой на общоопасните престъпления. За извършването на този вид престъпления са осъдени 450 лица, или 80.4% от осъдените за извършени общоопасни престъпления.
- *Престъпленията, свързани с наркотици*, завършили с осъждане през 2015 г. са 91, а наказаните за тях лица са 78.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане в област Стара Загора през 2015 г., са тези **против собствеността**. С осъдителна присъда са приключили делата за 478 извършени престъпления (31.9% от всички престъпления, завършили с осъждане). Осъдени са 610 лица, или 38.5% от общия брой на осъдените през 2015 г.

- Сред престъпленията против собствеността най-разпространени са *кражбите* на имущество със 72.8% относителен дял от престъпленията против собствеността и 23.2% от общия брой на всички престъпления, завършили с осъждане. С осъдителна присъда са приключили делата за 348 извършени кражби, а осъдените за тях лица са 472.
- По своята правна и криминална характеристика *грабежите* са сред най-тежките престъпления против собствеността. През 2015 г. за 36 грабежа са осъдени 47 лица.
- За извършени 29 *измами* са осъдени 32 лица, или 5.4% от осъдените за престъпления против собствеността.

¹ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

Престъпления против личността¹

През 2015 г. в област Стара Загора са наказани 102 престъпления против личността (6.8% от всички престъпления, завършили с осъждане). За извършването им са осъдени 90 лица, или 5.7% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината.

- Сред престъпленията против личността с най-голям брой и относителен дял са причинените *телесни повреди*, като с осъдителна присъда са завършили делата за 42 престъпления. Броят на осъдените лица за този вид престъпления е 40, или 44.4% от общия брой на осъдените за извършени престъпления против личността.
- С изключително висока обществена опасност сред престъпленията против личността са *умишлените убийства*. С осъдителни присъди са завършили делата за 9 убийства (довършени и опити), като за извършването им са осъдени 9 лица.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2015 г. в област Стара Загора са осъдени за извършването на:

- престъпления против стопанството - 93 лица (5.9% от всички осъдени);
- престъпления против брака, семейството и младежта - 77 лица (4.9%);
- престъпления против реда и общественото спокойствие - 59 лица (3.7%);
- документни престъпления - 38 лица (2.4%);
- престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции - 34 лица (2.1%);
- престъпления против правата на гражданите - 17 лица (1.1%);
- престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система - 5 лица (0.3%).

Осъдени лица по пол и възраст

Разпределението на осъдените през 2015 г. лица в област Стара Загора по пол и възраст е следното:

Броят на осъдените мъже е 1 449, или 91.5% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са мъжете с влязла в сила присъда във възрастовата група 30 - 39 години - 27.6% от общия брой на осъдените мъже.

Осъдените жени са 134, като най-голям е делът им във възрастовата група 30 - 39 години - 23.1% от общия брой на осъдените жени.

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на *лишените от свобода*. През 2015 г. в област Стара Загора те са 1 061, или 67.0% от общия брой на осъдените лица.

¹ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора.

1. Осъдени на лишаване от свобода в област Стара Загора през 2015 година

Размер на наложените наказания „лишаване от свобода“	Брой	Структура - %
Общо	1061	100.0
До 6 месеца	366	34.5
От 6 месеца до 1 година	376	35.4
От 1 до 3 години	267	25.2
От 3 до 5 години	34	3.2
От 5 до 10 години	12	1.1
От 10 до 15 години	5	0.5
От 15 до 20 години	-	-
От 20 до 30 години	1	0.1

Наказанието „*пробация*“ е наложено на 464 лица (29.3% от всички осъдени), а „*глоба*“ - на 51 лица (3.2%). На „*доживотен затвор без право на замяна*“ е осъдено 1 лице.

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са достъпни в ИС „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“.